

Leden van de gemeenteraad Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE OVERVEEN

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum : 21 augustus 2018
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2018011968
Behandeld door : College van burgemeester en wethouders
Doorkiesnummer : 023-5225555
Onderwerp : TR 75 inzake rubbergranulaat
Verzonden :
Bijlage(n) : Brief VSG d.d. 5 juli 2018 met kenmerk VSG/2018/MS/re-U18100 (2018010927)

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de raadsvergadering van 5 juli 2018 is een motie aangenomen over rubbergranulaat op kunstgrasvelden. Op 3 juli is door de staatssecretaris van Infrastructuur & Waterstaat het RIVM-briefrapport over de milieueffecten van rubbergranulaat aangeboden. In deze brief gaan wij in op het rapport en op de motie.

Brief Vereniging Sport en Gemeenten (VSG)

De VSG gaat in haar brief van 5 juli 2018, kenmerk VSG/2018/MS/re-U18100 in op het RIVM briefrapport 2018-0072 en het STOWA rapport 2018-0037. Deze rapporten zijn door de staatssecretaris van Infrastructuur & Waterstaat op 3 juli 2018 aangeboden. De VSG ondersteunt gemeenten over vraagstukken op het gebied van sport.

De reactie van de VSG luidt als volgt dat:

- De beslissing van de staatssecretaris wordt afgewacht of nader onderzoek noodzakelijk is naar de milieueffecten van rubbergranulaat op velden die al langer in gebruik zijn (van voor 2010);
- Er bij de staatssecretaris op wordt aangedrongen milieueffecten van andere infillmaterialen nader te verkennen omdat daarvan nagenoeg niets bekend is;
- De VSG het standpunt van de staatssecretaris onderschrijft om dit najaar met bevoegde overheden en betrokken instanties na wordt gegaan hoe de milieueffecten zijn te voorkomen of ten minste zijn te verkleinen;
- Er bij de staatssecretaris op wordt aangedrongen daarbij ook alle andere infillmaterialen te betrekken;
- De VSG het begrijpelijk vindt dat de effecten van de hoge zinkconcentraties in het drainagewater van kunstgrasvelden en in de ontvangende waterbodems in de omliggende sloten moeten worden beperkt, al is vooralsnog onbekend hoe dit dan zou moeten. Adviezen over die maatregelen worden afgewacht;
- Eigenaren van kunstgrasvelden worden aangesproken om de risico's voor de omgeving te beperken;

- De handreiking over een vernieuwde aanpak van beheer van velden voor wat betreft het tegengaan van verspreiding van rubberkorrels, wordt afgewacht.

De motie van Groen Links gaat eveneens in op de verschenen rapporten en noemt enkele conclusies.

Standpunt college

De brief van de VSG gaat in op de resultaten van de verkennende onderzoeken. De brief besluit met verwijzing naar diverse bijlagen over dit onderwerp.

Het college van burgemeester en wethouders van Bloemendaal schaart zich achter de inhoud van de brief van de VSG. Wij volgen daarom de lijn van de VSG.

In de vergadering van uw raad is uitgebreid gesproken over dit onderwerp. Ook is gesproken over het opstellen van een notitie over kunstgras en rubbergranulaat.

Het college vindt dat zowel de brief van de VSG als de bijlagen voldoende inzicht geven in de problematiek. Het ontwerpen van een notitie voegt naar ons oordeel niets toe aan die stukken. In het vervolg van deze brief gaan wij wel in op de aangenomen motie.

Wij gaan in overleg met de sportverenigingen

In het overleg met de besturen van de sportverenigingen BSM te Bennebroek en BVC Bloemendaal brengen wij uw zorgen over ten aanzien van het gebruik van rubbergranulaat en de gevolgen ervan voor het milieu. Wij informeren hen verder over de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken zoals die door het ministerie in de publiciteit zijn gebracht.

Oorzaken verspreiding rubberkorrels buiten het veld

Uit onderzoek blijkt dat rubbergranulaat buiten het veld terecht komt doordat het granulaat wordt meegevoerd door spelers, wind, water en door onderhoud. Het meeste rubber komt buiten het veld terecht via de borstelmachine na het plegen van onderhoud.

Onderhoud kunstgras

Onderhoud (het borstelen van de kunstgrasmat en het opbrengen van nieuw granulaat) is noodzakelijk voor een goede bespeelbaarheid van het veld. Vóór elk weekend wordt het aanwezige granulaat goed verdeeld over het hele veld. De doelgebieden krijgen daarbij speciale aandacht omdat daar de meeste spelactiviteiten zijn. Uit eigen onderzoek blijkt overigens dat slechts zo nu en dan nieuw granulaat wordt opgebracht. Het opbrengen van nieuw granulaat vindt gedeceerd plaats. Het meeste in de doelgebieden.

Bij BSM Bennebroek zorgt de gemeente voor het onderhoud. Wij hebben maatregelen getroffen die voorkomen of de kans beperken dat de rubberkorrels buiten het veld terechtkomen. Voordat de borstelmachine het veld verlaat, wordt de borstel zo goed mogelijk ontdaan van granulaat. Dat granulaat wordt vervolgens afgevoerd.

Het onderhoud van de kunstgrasvelden bij BVC Bloemendaal is in handen van de club zelf. De gemeente speelt daarbij geen rol. Wij hebben het bestuur gevraagd de nodige maatregelen te treffen.

Toekomstige aanleg en reconstructie sportvelden

Het veld van BSM is in 2014 neergelegd en bij BVC in 2015. Een normale levensduur van een kunstgrasmat (toplaag met rubbergranulaat) bedraagt circa 12 tot 15 jaar. Een algehele renovatie van kunstgras inclusief de sporttechnische laag vindt plaats na circa 25 jaar.

De ontwikkelingen van kunstgras en verschillende infill materialen gaan snel. Er zijn verschillende natuurlijke (onder andere kurk en kokos) en kunstmatig gefabriceerde materialen te koop. De materialen hebben alle verschillende kenmerken (bijvoorbeeld vorstbestendigheid en elasticiteit) en geven verschillende speltechnische effecten aan het kunstgrasveld. Vervanging van het ene materiaal voor het andere heeft daarom invloed op de bespeelbaarheid van het veld en op het spel.

De brief van de VSG maakt verder melding van het feit dat er nagenoeg niets bekend is van de milieueffecten van toepassing van hierboven genoemde andere infill materialen. Voordat tot vervanging van rubbergranulaat wordt overgegaan, zullen die milieueffecten bekend moeten zijn.

Inmiddels is in april 2018 in de Haarlemmermeer bij een vereniging een kunstgrasveld aangelegd zonder infill. Volgens de producent is het product makkelijker te recyclen dan velden met infill. Het veld biedt een optimaal speelcomfort, veiligheid en kwaliteit op de lange termijn.

Geen paniekvoetbal

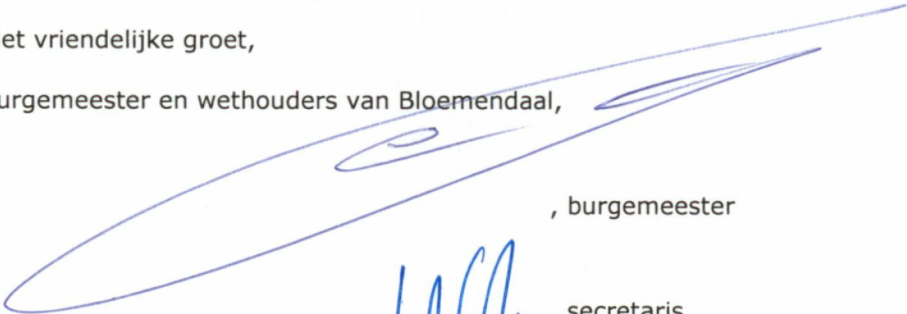
Het college is het met de raad eens dat milieuschade moet worden voorkomen of zoveel mogelijk worden beperkt. De staatssecretaris heeft vervolgstappen aangekondigd en wij wachten op de resultaten van die onderzoeken. Wij vinden het ten aanzien van de bestaande kunstgrasvelden niet passen om nu rigoureuze maatregelen te treffen. Dat betekent ook dat het nu in kaart brengen van de mogelijkheden om oude rubberkorrels te verwijderen, niet zinvol is.

Uw verzoek bij het onderhouden van bestaande kunstgrasvelden geen nieuwe rubberkorrels toe te voegen nemen wij niet over. Dat leidt namelijk tot aantasting van de bespeelbaarheid van het veld.

Zodra nieuwe aanleg of vervanging van een toplaag van kunstgras voor voetbal in de gemeente zich voordoet, zal het college alles doen wat in zijn vermogen ligt om er voor te zorgen dat duurzaam kunstgras wordt aangelegd en dat wordt voorkomen dat er milieuschade optreedt. Het college blijft de nieuwste ontwikkelingen op de voet volgen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

, secretaris

2018010927

Postbus 16268
2500 BG Den Haag
Tel: 070 373 80 55
info@sportengemeenten.nl
www.sportengemeenten.nl

Den Haag, 5 juli 2018

Kenmerk: VSG/2018/MS/re-U18100

Onderwerp: BELANGRIJKE UPDATE RIVM/STOWA-rapport Milieuonderzoek rubbergranulaat

Contactpersoon: André de Jeu

Geachte Wethouder(s) Sport en Milieu,

Zoals wij in ons schrijven van 3 juli jl. aankondigde heeft staatssecretaris van Infrastructuur & Waterstaat, mevrouw Stientje van Veldhoven - Van der Meer dinsdagmiddag 3 juli het RIVM-briefrapport 2018-0072 'Verkenning milieueffecten rubbergranulaat bij kunstgrasvelden' en het rapport van STOWA 2018-37 'Rubbergranulaat op kunstgrasvelden (verkenning milieueffecten voor het aquatisch ecosysteem)' aangeboden. Het RIVM en STOWA hebben een verkennend onderzoek gedaan naar de milieueffecten bij het gebruik van rubbergranulaat op kunstgrasvelden en vergeleken met de situatie op natuurlijke grasvelden in de onmiddellijke nabijheid daarvan. De brief van de staatssecretaris en de rapporten zijn als bijlagen opgenomen.

De rapporten

De verkennende onderzoeken laten zien dat:

- er mogelijk milieueffecten zijn vanwege de toepassing van rubbergranulaat;
- de milieueffecten vanwege de aard en omvang niet leiden tot onaanvaardbare risico's voor mensen of huisdieren.

Hoe verder? Reactie op de onderzoeken en brief van de staatssecretaris

- De staatssecretaris wil bekijken of bij velden die al langer in gebruik zijn (van voor 2010) nader onderzoek naar mogelijke effecten noodzakelijk is. Wij vinden dat verstandig, en zullen bij de staatssecretaris andermaal aandringen om ook milieueffecten van andere infillmaterialen waaronder (TPE, PE, Kurk, EPDM etc.) nader te verkennen. Hiervan is nagenoeg niets bekend.
- Wij willen benadrukken dat deze eerste verkenning bij tien kunstgrasvelden aan de volgende primaire selectiecriteria diende te voldoen:
- ouderdom (veld aangelegd vóór 2010);

- nabijheid van een sloot;
- aanwezigheid van een drainagesysteem.

Vanaf 2010 zijn twee maatregelen om te komen tot vermindering van de milieueffecten van rubbergranulaat in dit verband relevant om te noemen. Het is namelijk aannemelijk dat onderzoek van dit type "jongere velden" andere waarden zullen laten zien.

1. de onderzochte velden zijn aangelegd voordat het besluit van de EU (2006) inwerking trad (2009) om de lijnoliën te vervangen voor alternatieve oliën en om met name het PAK's gehalte in de autobanden te verlagen, en ...
 2. in diezelfde periode hebben marktpartijen van kunstgrasconstructies met een dynamische sporttechnische laag (met toevoeging rubbergranulaat) besloten voortaan statische sporttechnische lagen van lava, granuliet etc. te gaan bouwen.
- De staatssecretaris stelt voor om in vervolg op deze verkennende onderzoeken dit najaar met bevoegde overheden en andere betrokken organisaties na te gaan hoe de milieueffecten zijn te voorkomen of ten minste zijn te verkleinen. Dit in het verlengde van het advies van het RIVM gericht aan de eigenaar/gebruiker om te voorkomen dat de rubberkorrels zich buiten het veld verspreiden.

Vereniging Sport en Gemeenten onderschrijft deze uitgangspunten en wil benadrukken dat dit ook geldt voor verspreiding van andere infillmaterialen. De aanbeveling om de effecten van de hoge zinkconcentraties in het drainagewater van de kunstgrasvelden en in de ontvangende waterbodems in de omliggende sloten te beperken begrijpen wij, al is vooralsnog onbekend hoe dat dan zou moeten. Wij wachten adviezen over de "hoe-vraag" hierover daarom af.

- De staatssecretaris geeft aan in het genoemde vervolgoverleg te wijzen op het feit dat het bevoegd gezag binnen de bestaande wettelijke kaders de eigenaar van het kunstgrasveld kan aanspreken om de risico's voor de omgeving te beperken en de bodem- en waterverontreiniging op een geëigend moment aan te pakken.

Belangrijk daarbij is de invulling van de zorgplicht zoals deze in 2009 (zie bijlage, plus update 2017) is gecommuniceerd nadrukkelijk op te volgen. Wel is het voor iedere gemeente van belang de plaatselijke omstandigheden omtrent het besluit Bodemkwaliteit in acht te nemen.

In de bijlagen treft u een presentatie van de gemeenten Den Bosch en Utrecht over hun vernieuwende aanpak van beheer van velden voor wat betreft het tegengaan van verspreiding van rubberkorrels. Het is de verwachting dat nog dit jaar een handreiking over ander beheer zal volgen.

- De staatssecretaris geeft tot slot in haar brief aan in overleg met de bandensector en het RIVM in kaart te brengen hoe milieubelastende stoffen in de toekomst zoveel mogelijk

kunnen worden geweerd uit het ontwerp van banden om schoon hergebruik van materialen te bereiken.

Vereniging Sport en Gemeenten juicht mogelijke ontwikkelingen in deze richting toe.

Informatie

Wij kunnen ons voorstellen dat u naar aanleiding van dit schrijven en publicaties met vragen te maken kunt krijgen van de media, dan wel van gebruikers van de kunstgrasvelden in uw gemeenten. Wij hebben daarom op onze website www.sportengemeenten.nl een dossier over kunstgrasvelden aangelegd. Wij zullen dat waar nodig aanvullen met actuele informatie over de milieuvraagstukken. Voetbal- en hockeyclubs kunnen bij de KNVB en KNHB terecht voor informatie en vragen. Mensen die vragen hebben over de gezondheidsaspecten kunnen daarmee terecht bij GGD GHOR in uw regio. Mocht u zelf nog vragen hebben, belt u ons dan gerust via 070 37 38 055.

Wij hopen u hiermee adequaat te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

André de Jeu
Directeur Vereniging Sport en Gemeenten

Bijlagen: Brief van de Staatssecretaris nav het RIVM-rapport over milieu-aspecten

Bijlage bij RIVM rapport 2018-0072

Invulling van de zorgplicht bij toepassing van SBR 25-2-2009

Q&A rubbergranulaat geactualiseerd 4 juli 2018

STOWA 2018-37 Rubbergranulaat

Update Zorgplichtdocument 2017 toepassing van rubbergranulaat van voertuigen

Zorgplicht Voorbeelden Den Bosch en Utrecht

Verkenning milieueffecten rubbergranulaat bij kunstgrasvelden

Kamer van Koophandel 41151526

NL20 RABO 0300 6557 54

BIC RABONL2U